

ДОКУМЕНТ:

**сумирани резултати рада који се односе на
општину куршумлија са радионице одржаној у
врњачкој бањи од 19. до 21. јуна 2019. године**

Драган Луковић, експерт СКГО за општину Куршумлија

НАЦРТ ВИЗИЈЕ ЗА ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ КУРШУМЛИЈА

Визија предложена од стране учесника Тродневне радионице одржане у Врњачкој бањи:

- Општина Куршумлија је једна од десет најбоље позиционираних туристичких дестинација у Србији, место нетакнуте природе са богатим шумама и чистим ваздухом и место стварања најбољег органског и јагодичастог воћа, која ствара услове за квалитетан живот својих становника, препозната у Србији као угодно место за боравак

Могуће варијације напред наведене визије:

- Општина Куршумлија је једна од десет најбоље позиционираних туристичких дестинација у Србији по броју посета домаћих и страних туриста, препозната по јединственим туристичким производима, атракцијама и просторима, која континуирано ствара услове за квалитетан живот својих становника и унапређује социјалне, културне и образовне јавне услуге
- Општина Куршумлија је угодно и развијено место за живот и рад, које се стално развија и профилише као растућа туристичка дестинација у сегменту бањског, ловног и руралног туризма у Србији и унапређује туристичке атракције у сегменту културе, историје и природних феномена
- Општина Куршумлија је привлачна и јединствена туристичка дестинација на простору Србије која обезбеђује континуирани раст посета домаћих и страних туриста и позиционира се међу петнаест најпосећенијих места у земљи и обезбеђује друштвене, образовне и економске услове за угодан живот својих грађана
- Општина Куршумлија је отворена локална заједница задовољних грађана препозната као економски јака и туристички значајна дестинација у земљи која привлачи растући број туриста и инвеститора и која има конкурентан систем локалних јавних услуга
- Општина Куршумлија је заједница развоја и шанси, која се препознаје као јединствена и компетитивна туристичка и привредна дестинација, за растући број посета и нових бизниса, која нуди могућности за здрав живот, активан одмор и безбрижну старост

ОБЛАСТ: УРБАНИ РАЗВОЈ

SWOT АНАЛИЗА

ОБЛАСТ: ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ИНФРАСТРУКТУРА

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<p>Географски положај Еко-систем Богатство обновљивих извора енергије Богата флора и фауна Велика површина покривена шумом Постојање важећих планских докумената у области заштите животне средине и инфраструктуре</p>	<p>Лоша саобраћајна инфраструктура Лоше стање водоводне и канализационе мреже Загађеност река у доњем току Територијална разуђеност општине и проблем водовода и канализације Ниска свест грађана о екологији и питањима очувања здраве животне средине Недостатак пројектне документације Емисија штетних гасова Проблем грејања на дрва – енергетска неефикасност</p>
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<p>Приступ фондовима у области заштите животне средине и инфраструктуре Изградња депоније Едукација становништа Хидро-електрана „Селова“ Јачање међуопштинске сарадње Учешће у пројектима прекограничне сарадње</p>	<p>Неконтролисана сеча шума Елементарне непогоде Нестабилна политичка ситуација</p>

НАЦРТ ПРЕДЛОГА МЕРА ПО КЉУЧНИМ ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА

ОБЛАСТ: УРБАНИ РАЗВОЈ

❖ УНАПРЕЂЕЊЕ И ПОДИЗАЊЕ КВАЛИТЕТА ПУТНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

- *Израда пројектне документације за локалне путеве, мостове и секундарне водоводне мреже*
- *Реконструкција и асфалтирање приоритетних путева и улица у ужем градском подручју и на деоницама значајним за туристички развој и развој пољопривреде*
- *Подршка унапређењу путне инфраструктуре у ширем окружном и регионалном простору*

❖ УНАПРЕЂЕЊЕ И ПОДИЗАЊЕ КВАЛИТЕТА КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

- *Повећавање улагања у комуналну инфраструктуру, посебно у ужем градском подручју и на територији бања и туристичких атракција*
- *Проширење капацитета водоводне и канализационе мреже*
- *Изградња нових канализационих мрежа*
- *Унапређење система грејања у градском подручју у функцији унапређења енергетске ефикасности*

❖ УНАПРЕЂЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

- *Подршка изградњи система за пречишћавање отпадних вода*
- *Унапређење система одношења смећа и отпада са територије бања и туристичких атракција општине*
- *Увећавање броја зелених површина и креирање нових еко-простора: зелених оаза на територији бања и у близини туристичких атракција и простора општине*
- *Унапређење степена еколошке свести становника општине кроз организовање едукације, информисање путем медија и трибина и локалних подстицајних програма заштите животне средине*

❖ СПРОВОЂЕЊЕ РЕФОРМЕ ЛОКАЛНЕ УПРАВЕ У ЦИЉУ УНАПРЕЂЕЊА ЛОКАЛНИХ ОРГАНИЗАЦИОНИХ И УПРАВЉАЧКИХ КАПАЦИТЕТА

- *Подршка изради и усвајање Програма реформе локалне управе и процедура пословања на територији општине*
- *Унапређење локалне организационе инфраструктуре кроз оснивање посебних организационих облика за рад са инвеститорима и посетиоцима (туристима) општине и повећавање буџетских издвајања за овај делокруг рада локалних организација*
- *Увећавање транспарентности рада локалних органа власти*

ОБЛАСТ: ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

SWOT АНАЛИЗА ОБЛАСТ: ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<p>Велике површине пољопривредног земљишта Повољан географски и стратешки положај Богатство плодова и биљака Потенцијал за бањски туризам Постојање Ђавоље Вароши као светске атракције Културно-историјско наслеђе Потенцијал ловног и сеоског туризма Квалификована локална радна снага Постојање рудних богатстава и термалних извора</p>	<p>Незапосленост Лоша путна инфраструктура Проблеми са комуналном инфраструктуром Неповољна старосна структура становништва Сталне миграције из општине Непостојање индустријске зоне Недостатак предузетничког духа општинске популације Неизграђена пројектна документација Непостојање туристичке стратегије развоја Непостојање процеса брендирања општине као туристичке дестинације</p>
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<p>Географски положај – гранична област са Косовом и Метохијом Јачање међуопштинске сарадње Учешће у пројектима прекограничне сарадње Производња органске здраве хране Доступност развојних фондова и фондова Европске уније Изградња и коришћење ауто-пута Ниш-Приштина Уврштавање Ђавоље Вароши на листу Унеска Формирање Радан кластера Развој сточарства</p>	<p>Сталне миграције становништва Изостанак решавања питања статуса Косова и Метохије Застој у европским интегритетима Србије Политичка нестабилност у региону Економска криза</p>

НАЦРТ ПРЕДЛОГА МЕРА ПО КЉУЧНИМ ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА

ОБЛАСТ : ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

❖ УНАПРЕЂЕЊЕ СТРАТЕШКОГ ОКВИРА И ЛОКАЛНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА У ОБЛАСТИ ТУРИЗМА, УНАПРЕЂЕЊЕ БАЊСКОГ ТУРИЗМА И ТУРИСТИЧКИХ САДРЖАЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ

- *Израда и усвајање локалних стратешких докумената у области туризма: Стратегија развоја туризма општине Куршумлија; Стратегија брендирања Куршумлије као туристичке дестинације*
- *Подршка проширењу смештајних капацитета и изградњи нових смештајних капацитета у бањама на територији општине*
- *Унапређење доступности, изгледа и увећавање броја посета најпосећенијих туристичких простора и атракција на територији општине*
- *Подршка креирању нових туристичких производа на територији општине*
- *Подршка развоју капацитета Туристичке организације у сегменту финансирања, аплицирања за средства из других извора и промоције општине као туристичке дестинације*
- *Унапређење сарадње јавног, пословног и цивилног сектора у области туризма и у питањима изградње општине као атрактивне туристичке дестинације*

❖ ПОДРШКА РАЗВОЈУ РУРАЛНОГ, ЛОВНОГ И ЕКО-ТУРИЗМА

- *Подршка унапређењу простора за рурални туризам у општини и иденфикација и осамвремењавање агро-туристичких капацитета општине*
- *Подршка унапређењу постојећих и изградњи нових ловишта у планинским деловима општине*
- *Подршка унапређењу простора и стања малих сеоских туристичких домаћинства у функцији развоја еко-туризма у општини*

❖ ОБНОВА КУЛТУРНИХ, ВЕРСКИХ И ИСТОРИЈСКИХ СПОМЕНИКА У ФУНКЦИЈИ РАЗВОЈА ТУРИЗМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ

- *Подршка спољној и унутрашњој обнови цркава и манастира на територији општине и унапређењу цркава и манастира као локалних туристичких атракција и производа*
- *Повећавање доступности културних, верских и историјских споменика и степена информисаности локалне популације и потенцијалних посетилаца општине о јединственостима културних, верских и историјских споменика на територији општине*
- *Идентификација и унапређење стања и туристичке вредности културних, верских и историјских споменика који нису до усвајања Плана развоја били део туристичке понуде*
- *Подршка интеграцији и приоритизацији културних, верских и историјских споменика у каталог туристичких производа, туристичку понуду и промоцију општине као туристичке дестинације*

❖ ПОДРШКА ПОВЕЋАВАЊУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АТРАКТИВНОСТИ ОПШТИНЕ, ЗАПОСЛЕНОСТИ И РАЗВОЈУ СЕКТОРА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА

- *Спровођење реформе локалне администрације и пословних процедура у функцији стварања капацитета за лако отпочињање пословања инвеститора и промоција општине као инвестиционе дестинације*
- *Стварање финансијских, урбанистичких, власничких и инфраструктурних услова за оснивање и започињање са радом Индустијске зоне на територији општине*
- *Формирање општинског фонда за развој предузетништва*
- *Подршка развоју сектора малих и средњих предузећа*

❖ УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОДЊЕ У ОБЛАСТИ ЗДРАВЕ ХРАНЕ, ПОВРСТАРСТВА И ВОЋАРСТВА

- *Подршка и унапређење система наводњавања у планинским и сеоским деловима општине*
- *Подршка производњи здраве и органске хране на територији општине*
- *Подршка покретању пољопривредне производње у планинским и сеоским деловима општине*
- *Подршка активностима идентификације и економског коришћења шумских плодова, дивљег воћа и лековитог биља на подручју општине*

ОБЛАСТ: ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ

SWOT АНАЛИЗА ОБЛАСТ: ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<p>Висок број талентованих ђака и ученика средњих школа Развијена и позната спортска традиција Повећавање броја објеката у сегменту образовања, спорта и културе Богато културно-историјско наслеђе Раст броја удружења грађана у области друштвених делатности Стимулативна локална политика стипендирања ученика и студената Развијена социјална давања</p>	<p>Недостатак финансијских средства из буџета Непостојање озбиљнијег културног развоја Неадекватан образовни систем на нивоу општине Мали број удружења грађана као партнерских организација општини Непостојање установе за бригу о старима</p>
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<p>Умрежавање са националним организацијама Пристап фондовима Европске уније Јачање међуопштинске сарадње Учешће у пројектима прекограничне сарадње</p> <p>Оснивање Шумарског факултета или струковне школе или Факултета за туризам или струковне школе Формирање Средњешколског центра у складу са потребама привреде</p>	<p>Непостојање установе за високо образовање Политичка криза Негативан развој ситуације на Косову и Метохији Миграције из општине Поремећај у систему вредности</p>

НАЦРТ ПРЕДЛОГА МЕРА ПО КЉУЧНИМ ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА

ОБЛАСТ: ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ

- ❖ **ПОДРШКА ОМАСОВЉАВАЊУ И ОБОГАЂИВАЊУ КУЛТУРНИХ И СПОРТСКИХ САДРЖАЈА У ОПШТИНИ**
 - *Подршка повећавању броја културних, уметничких и спортских манифестација у општини*
 - *Подршка унапређењу изгледа и рада постојећих установа културе и формирање нових локалних организација у области културе*
 - *Изградња нових спортских објеката и хала у општини и креирање подстицаја за бављење културом и спортом посебно код млађих генерација*
 - *Успостављање и унапређење сарадње општине и локалних културних и спортских организација са општинама и организацијама у округу и на националном нивоу и промоција културних и спортских садржаја као туристичких производа општине*
- ❖ **ПОДРШКА ПОБОЉШАВАЊУ УСЛОВА ОБРАЗОВАЊА И ФОРМИРАЊУ НОВИХ НИВОА И ОБРАЗОВНИХ ПРОФИЛА НА НИВОУ ОПШТИНЕ**
 - *Иницирање и стварање услова за измену образовних профила на територији општине у функцији развојних и туристичких циљева општине*
 - *Едукација и информисање становништва о потреби измена образовних профила у општини*
 - *Подршка обнови основних и средњих школа на територији општине и оснивање нових одељења у бањама на територији општине*
- ❖ **ПОБОЉШАВАЊЕ УСЛОВА ЗА ЕФИКАСНО ОСТВАРИВАЊЕ ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ**
 - *Модернизација установа здравствене и социјалне заштите у погледу простора, услова рада и опреме*
 - *Развој нових услуга здравствене и социјалне заштите у општини и унапређење услова за теренски рад*
 - *Стварање услова за ојачавање саветовалишта и за веће укључивање младих и незапослених у организовано пружање помоћи старим лицима*